

***Základní škola a Mateřská škola Kladno,
Vodárenská 2115***

Berlín

Absolventská práce

Autor:	Tereza Tadevosjanová
Třída:	IX. A
Školní rok:	2015/2016
Datum odevzdání:	15. ledna 2016
Vedoucí učitel:	Mgr. Jitka Kottová

Obsah:

1. Úvod.....	3
2. Základní informace.....	3
3. Historie.....	4
3.1. Od osady k hlavnímu městu.....	4
3.2. Unter den Linden (Ulice Pod Lipami).....	4
3.3. Rozvoj.....	5
3.4. Počet obyvatel a První světová válka.....	5
3.5. Druhá světová válka.....	5
3.6. Znovuvýstavba.....	6
4. Památky.....	6
4.1. Berlínská zeď.....	6
4.2. Památník Holocaustu.....	7
4.3. Braniborská brána.....	7
4.4. Televizní věž.....	8
4.5. Musejní ostrov.....	9
5. Závěr.....	9
6. Zdroje.....	10

1. Úvod

Téma Berlín jsem si vybrala proto, že mám Berlín velice ráda. Každoročně jezdíme do Berlína za příbuznými a mám odtamtud spoustu zážitků a vzpomínek. Navštívili jsme například Berlínskou zoo, která mi udělala velkou radost tím, že tam pobývají pandy. Těším se, až tam v létě zase pojedeme. Chtěla jsem se o něm dozvědět víc a ukázat vám, jak je Berlín krásné město s mnoha památkami, zajímavostmi a bohatou historií.

2. Základní informace

Berlín je hlavní město a zároveň i spolková země Německa. Hlavním městem se stal roku 1991. Berlín je jedním z největších měst v Evropě a druhým největším městem Evropské unie. Rozloha činí 891, 82 km² a počet obyvatel z roku 2013 je 3 419 623. Náboženství tu je smíšené, najdeme tu Protestantské a Římskokatolické křesťanství, ale i Judaismus a Sunnitský islám. Nejvíce tu žijí samozřejmě Němci, ale je tu i hodně Turků, Srbů, Arabů a Poláků. Starosta Berlína se jmenuje Michael Müller. Protékají tu řeky Havola (325 km) a Spréva (380km), která pramení v České republice.

Německo se skládá z šestnácti spolkových zemí. Spolková země Berlín je obklopena spolkovou zemí Braniborsko. V čele města stojí primátor neboli vládnoucí starosta, kterého volí poslanecká sněmovna. Vládnoucí starosta Berlína se jmenuje Klaus Wowereit (starostou je již od roku 2001). Ve spolkových orgánech Německa je Berlín zastoupen 23 mandáty ve spolkovém sněmu a 4 mandáty ve spolkové radě. Strany, které v Berlíně kandidují při volbách, odpovídají až na malé výjimky stranám v Německu.

16 spolkových zemí

- Berlín
- Hamburk
- Brémy
- Sasko
- Bavorsko
- Braniborsko
- Šlesvicko-Holštýnsko
- Meklenbursko-Přední Pomořansko
- Dolní Sasko
- Sasko-Anhaltsko
- Durynsko
- Hessensko
- Severní Porýní-Vestfálsko
- Porýní-Falc
- Sársko
- Bádensko-Württenbersko

Obrázek č. 1: Mapa spolkových zemí

3. Historie

3.1. Od osady k hlavnímu městu

Existovali dvě osady založené ve 13. století, na kterých se Berlín rozvíjel. Jmenovaly se: Cölln (dnešní Museumsinsel - Músejní ostrov) a Berlin na severním břehu řeky Spree. První zmínění o Cöllnu pochází ze dne 28. října 1237, toto datum se považuje za den založení Berlína. Roku 1307 se Cölln a Berlin spojily v jedno město. Roku 1401 prohlásil Bedřich II. (‘‘Velký‘‘) Berlín za své sídlo.

3.2. Unter den Linden (Ulice Pod Lipami)

Za vlády Bedřicha Wiléma (‘‘krále vojáka‘‘, 1640-1688) se začali stavět první reprezentativní památky a budovy. Jako příklad vám uvedu ulici Unter den Linden (centrum berlínského kulturního a politického života), která vznikla v srdci historické části Berlína. Název dostala kvůli velkému počtu lip, které lemují kraje ulice. Do 19. století to byla ta nejznámější a největší ulice Berlína. Najdeme na ní budovu Kommandantenhaus a naproti ní leží nejstarší budova na ulici Zeughaus. Dále tam najdeme palác Kronprinzenpalais, válečný památník Neue Wach, Berlínskou státní operu a knihovnu, Katedrálu svaté Hedviky, sochy pruských generálů Scharnhorsta a Bülowa, hlavní budovu Humboldtovy univerzity a před ní sochy Alexandra a Wilhelma von Humboldta. Dnes tuto ulici navštěvují turisté a kochají se všemi budovami a památkami. Nejnavštěvovanější je Státní knihovna, Státní opera a Německé historické muzeum.

Obrázek č. 2: Ulice Unter den Linden

3.3. Rozvoj

V roce 1701 byl Berlín povýšen na sídelní královské hlavní město. V letech 1740- 1786 se Berlín rozrostl do předního průmyslového města v Prusku. Postupně začal stoupat počet obyvatel na více než 150 000. V letech 1806- 1808 byl Berlín obsazen napoleonskými vojsky.

V následujících deseti letech navrhoval Karl Friedrich Schinkel (pruský architekt, malíř a scénograf) velkolepé klasicistické budovy a podle plánu Petera Josepha Lenného (pruský architekt a zahradník) se začaly zakládat obrovské parky. Od poloviny 19. století se projevil výrazný vzestup průmyslové výroby a populace města.

3.4. Počet obyvatel a první světová válka

Když se zakládala Německá říše (roku 1871), měl Berlín přes 800 000 obyvatel. Od roku 1861 do roku 1888 vládl král Wilém I. Roku 1895 zde žilo více než jeden a půl miliónu obyvatel, ale roku 1918 nastala velká krize. V první světové válce svrhla kapitulace celou říši, tudíž i Berlín. Kultura kvetla i navzdory těžkým finančním podmínkám a revolučním nepokojům.

3.5. Druhá světová válka

Rokem 1933 začala vláda Adolfa Hitlera - nastoupil do úřadu jako kancléř říše. S jeho nástupem k moci začalo pronásledování Židů, homosexuálů, komunistů, dalších odpůrců a skupin. Roku 1936 předvedl Hitler strašné šílenství při letních olympijských hrách, které se konaly v Berlíně. Chtěl zakázat start všem Židům a černochům, ale nakonec byl nucen povolít. V době her byli také všichni Romové žijící v Berlíně převezeni do koncentračních táborů za účelem "vyčistit" město.

Na začátku druhé světové války (1. září 1938) měl Berlín více než čtyři a půl miliónu obyvatel. Roku 1943 začalo bombardování Berlína, počet obyvatel se rapidně snížil, zničila se více než třetina obytných domů a mnoho historických staveb.

Adolf Hitler měl v Berlíně takzvaný "Vůdcův bunkr" - jedno z neznámějších Hitlerových sídel (mezi další patří Vlčí doupe v dnešním Polsku a Orlí hnízdo v bavorských Alpách). Byl to podzemní úkryt, kde se ukrýval s jeho manželkou Evou Braunovou. Nakonec tam oba spáchali sebevraždu.

3.6. Znovuvýstavba

Po konci druhé světové války a skončení hrůzovlády nacionálních socialistů v roce 1945 stálo město v ruinách. Počet obyvatel klesl téměř o polovinu. Sovětský svaz, Velká Británie, Francie a USA si rozdělili město mezi sebou. Dne 7. října 1949 byl Berlín vyhlášen hlavním městem NDR (Německé demokratické republiky). Po postavení Berlínské zdi se Berlín rozdělil.

Lidi z východního Berlína nesměli v žádném případě cestovat do západního Berlína a naopak. Po návštěvě Johna Fitzgeralda Kennedyho se uzavřela smlouva o překročení hranic mezi oběma částmi města a čekací hala na nádraží Friedrichstraße neboli “Palác slz“ hrál v této době velkou roli.

Berlín se stal hlavním městem spolkové republiky Německo. Od roku 1999 se Berlín stal sídlem federální vlády a centrem německé politiky. Parlament se začal scházet v nově zrekonstruované sněmovně, která má skleněnou kopuli, a proto je to jedna z atrakcí pro Berličany i turisty ze všech koutů světa.

4. Památky

4.1. Berlínská zeď

Berlínská zeď byla postavena dne 13. srpna 1961. Patřila mezi nejznámější symbol studené války mezi Západem a Východem. Oddělovala východní Berlín od západního a zároveň dělila západní Berlín od Braniborska. Hranici prvních pár měsíců tvořil jen ostnatý drát, až později postavili opravdovou zeď. Měřila 165 kilometrů a byla vysoká až 3,5 metru. Měla 302 strážných věží a 14 000 strážných. Při snaze utéct a překonat zeď zemřelo mnoho lidí. Obzvláště jeden osmnáctiletý zedník měl příšernou smrt. Snažil se utéct, postřelili ho a on hodinu krvácel. Obrovský dav na něj přihlížel, ale kvůli strachu mu nikdo nepomohl. Počet obětí se neví jistě, ale údaje se pohybují okolo 250 tisíc. Úspěšných bylo více než pět tisíc.

Pád Berlínské zdi proběhl v noci 9. listopadu 1989, to znamená, že zeď stála 28 let. Obyvatelé se mohli začít volně pohybovat a už nemuseli utíkat na západ přes Maďarsko a Českou republiku. Mnozí si tehdy chtěli vzít kus zdi na památku nebo na kšeft. Dodnes se tyto úlomky prodávají jako suvenýry turistům. Likvidace zdi trvala po pádu ještě několik let.

Obrázek č. 3: Berlínská zeď

4.2. Památník holocaustu

Jedná se o židovský památník, který nám má připomínat utrpení židovského obyvatelstva při holocaustu (9. listopadu 1938). Nacisté pronásledovali Židy, hromadně je vyvražďovali, vypalovali synagogy, jejich obchody nebo domy. Zatkli tisíce židovských mužů a jejich rodiny vyhazovali z domů. Počet obětí se pohybuje kolem 6 ti miliónu obyvatel. Památník se nachází ve středu města a má rozlohu 13 100 m².

Obrázek č. 4: Památník holocaustu - Betonový hřbitov

4.3. Braniborská brána

Braniborská brána se považuje za symbol Berlína. Nachází se na náměstí Pariser Platz, tedy na samém konci ulice Unter den Linden. Byla postavena v roce 1791 slezským architektem Carlem Gotthardem Langhansem a sloužila jako městská brána, kde se platilo

mýtné. Nad bránou je umístěna socha řecké bohyně vítězství Viktorie, která řídí vůz tažený čtyřmi koňmi.

Socha měla znázorňovat mír a pokoj v hlavním městě pruského království. V letech 2000- 2001 se brána celá zrekonstruovala.

Obrázek č. 5: Braniborská brána

4.4. Televizní věž

Berlínská televizní věž je jedním z nejnavštěvovanějších turistických atrakcí, ročně jí navštíví až milión turistů. Dosahuje výšky 368 metrů, a proto je to 4. nejvyšší stavba v Evropě a zároveň nejvyšší vyhlídkový bod v Berlíně. Vrchol věže byl navržen architektem Hermannem Henselmannem. Zajímavé na vrcholu je zaprvé to, že když na něj svítí paprsky slunce, můžeme na jeho povrchu vidět kříž a zadruhé to, že vrchol je otáčivý. Věž je možné navštívit, na vrcholu se nachází restaurace, kavárna a vyhlídka, ze které je vidět i na 42 kilometrů daleko.

Obrázek č. 6: Televizní věž

4.5. Musejní ostrov

Skládá se z pěti muzeí, které jsou od roku 1999 zahrnuty do kulturního světového dědictví UNESCO. První muzeum je Staré muzeum, ve kterém jsou vystaveny především kopie antických soch. Druhé je Nové muzeum, ve kterém najdeme Egyptské muzeum s bustou královny Nefertity. Díla Paula Cézanna, Claude Moneta nebo Edgara Degase najdeme ve Staré národní galerii. Muzeum Bude, je muzeum se zaměřením na středověk. Poslední a nejnavštěvovanější muzeum je Pergamonmuseum, které je zaměřené na helénistickou architekturu z 2. století před naším letopočtem, Babylonskou říši nebo Islám.

Obrázek č. 7: Musejní ostrov a televizní věž

5. Závěr

Tato práce mi přinesla spoustu zajímavých informací, o kterých jsem dosud nevěděla. Od historie až po současnost a památky. Z památek mě nejvíc zaujala Televizní věž, kterou v létě určitě navštívím. A v blízkosti Televizní věže najdeme i Musejní ostrov a ulici Unter den Linden, o kterých jsem se díky absolventské práci dozvěděla a také je chci navštívit. Z historie mě zaujalo, že v roce 1937 se v Berlíně konaly olympijské hry, a co tam Adolf Hitler předvedl. A ze současnosti mě překvapilo, že jsou stále někde pozůstatky Berlínské zdi, a že se stále prodávají úlomky.

6. Zdroje

<http://kristyna-hankova.webnode.cz>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Berl%C3%ADn>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Unter_den_Linden

https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C5%AFdc%C5%AFv_bunkr

<http://www.prolog-berlin.com/cz/berline-historie.htm>

<http://tema.novinky.cz/berlinska-zed>

<http://berlin-pruvodce.cz/>

Obrázek č. 1

https://www.google.cz/search?q=berl%C3%ADnsk%C3%A1+ze%C4%8F&biw=1252&bih=613&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjLlNCO26nKAhWJmHIKHW_TBDYQ_AUIBigB#tbm=isch&q=16+spolkov%C3%BDch+zem%C3%AD+n%C4%9Bmecka&imgsrc=UIOVXkqs8Cb8iM%3A

Obrázek č. 2

https://www.google.cz/search?q=berl%C3%ADnsk%C3%A1+ze%C4%8F&biw=1252&bih=613&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjLlNCO26nKAhWJmHIKHW_TBDYQ_AUIBigB#tbm=isch&q=unter+den+linden&imgsrc=uH6PZinTKoY1TM%3A

Obrázek č. 3

https://www.google.cz/search?q=berl%C3%ADnsk%C3%A1+ze%C4%8F&biw=1252&bih=613&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjLlNCO26nKAhWJmHIKHW_TBDYQ_AUIBigB#imgsrc=fpcyhi9GrzLNZM%3A

Obrázek č. 4

https://www.google.cz/search?q=pam%C3%A1tn%C3%ADk+holocaustu&biw=1252&bih=613&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjlt43C86nKAhUGc3IKHYkzAdgQ_AUIBigB#imgsrc=pSAPOmKh7Y4vtM%3A

Obrázek č. 5

https://www.google.cz/search?q=pam%C3%A1tn%C3%ADk+holocaustu&biw=1252&bih=613&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjlt43C86nKAhUGc3IKHYkzAdgQ_AUIBigB#tbm=isch&q=braniborsk%C3%A1+br%C3%A1na&imgsrc=JxDEzZjr9HmOTM%3A

Obrázek č. 6

https://www.google.cz/search?q=pam%C3%A1tn%C3%ADk+holocaustu&biw=1252&bih=613&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjlt43C86nKAhUGc3IKHYkzAdgQ_AUIBigB#tbm=isch&q=televizn%C3%AD+v%C4%9B%C5%BE+berl%C3%ADn&imgrc=mfR3y-X9sVe7IM%3A

Obrázek č. 7

https://www.google.cz/search?q=pam%C3%A1tn%C3%ADk+holocaustu&biw=1252&bih=613&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwjlt43C86nKAhUGc3IKHYkzAdgQ_AUIBigB#tbm=isch&q=musejn%C3%AD+ostrov&imgrc=bMSsI8hwncGU4M%3A